

11. SINIF FELSEFE DERSİ**1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ**

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Kazanım: 11.1.1. Felsefenin ortaya çıkışını hazırlayan düşünce ortamını açıklar.

1. Sümerlerin “Gılgamış Destanı” ölümsüzlük, bilgelik arayışı ve evrenin nasıl meydana geldiği gibi konulara açıklık getirmiştir. Varlıkta, evrende, toplumda ve insanda bir düzen olduğuna inanılmış; bu düzenin bilinmesi amaçlanmıştır. Gılgamış Destanı’nda yer alan “Tanrılar sudan meydana gelmiştir.” düşüncesiyle tüm varlıkların kökü veya ana maddesinin su olduğu anlayışı dile getirilmiştir. Bu anlayış, Antik Yunan felsefesindeki “ilk neden (arkhe)” arayışını etkilemiştir.

Bu parçadan yola çıkarak felsefenin doğuşunda mitolojinin etkisini açıklayınız.

Kazanım: 11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.

2. Herakleitos’a göre her şey oluş hâlinindedir yani her şey değişir. Bu değişim karşıtların savaşı ile mümkün olur. Akış hâlindeki varlıklarda birliği temsil eden, değişmeden kalan şey ise ateştir. Temelinde ateşin yer aldığı oluş, değişimin temelindeki yasa olan logos tarafından düzenlenir.

Bu parçada ifade edilen değişim sürecinin felsefedeki kavramsal karşılığını açıklayınız.

Kazanım: 11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.

3. “Her şey görüldüğü gibi midir? Yoksa gerçeklik görünüşün ardında gizli midir?” sorularını Platon’un varlık görüşleri çerçevesinde cevaplayınız.

Kazanım: 11.1.4. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesindeki örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir.

4. “İnsan her şeyin ölçüsüdür.” ve “Hava üşüyen için soğuk, üşümeyen için sıcaktır.” sözlerini Protagoras’ın bilgi görüşleri çerçevesinde yorumlayınız.

Kazanım: 11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.
11.1.3. Örnek felsefi metinlerden hareketle MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder.

5. Sen benim için en bilgili demişsin. Bunun üzerine bilgisi ile ün almış birine gittim, kendisine iyi baktım. Adı gerekmez, denemek için seçtiğim bu kişi devlet işleriyle uğraşır. Vardığım sonuç şu oldu: Bu kişi çok kimselere ve hele kendisine bilgin gözüküyor ama gerçekte hiçbir bilgisi yok. Bunun üzerine kendisini bilgin sandığını, gerçekte ise olmadığını anlatmaya çalıştım. Bunun sonucu onun da üstelik orada bulunup beni dinleyen birçok kimsenin de düşmanlığını kazanmam oldu. Yanından ayrılırken kendi kendime dedim ki: Doğrusu belki ikimizin de iyi, güzel bir şey bildiğimiz yok; gene de ben ondan bilgiliyim çünkü o hiçbir şey bilmediği hâlde bildiğini sanıyor; ben ise bilmiyorum ama bildiğimi de sanmıyorum. Daha doğrusu bilmediğimi bilmiyorum, demek ki ondan biraz daha bilgeyim.

Bu metinden hareketle Sokrates'in bilgi ve erdem arasında kurduğu ilişkiyi MÖ 6-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özellikleri ile ilişkilendirerek açıklayınız.

Kazanım: 11.2.1. MS 2. yüzyıl-MS 15. yüzyıl felsefesini hazırlayan düşünce ortamını açıklar.

6. Epikürcülük okulunun kurucusu Epiküros, insanın yaşamdaki amacının mutluluk olduğunu ve bunun için de gerçek anlamda bir irade özgürlüğüne sahip olması gerektiğini söyler. İnsanın iradesini kullanarak dünyevi hazzardan, korku ve acılardan uzak durarak ruh dinginliğine ulaşabileceğini savunur.

Epiküros'un bu görüşlerini MS 2-15. yüzyıl felsefesi ile ilişkilendirerek açıklayınız.